

Cookies, E-privacy,
και εξελίξεις στο δίκαιο
προστασίας της
ιδιωτικότητας μετά τον
GDPR

Ευάγγελος Καμαράκης

Δικηγόρος LLM, MBA, CIPP/E, CIPM

evangelos@dplegal.gr

PREVIOUSLY ON...

Cookies και άλλες τεχνολογίες

- Τεχνολογίες που εγκαθίστανται στον browser ή και τη συσκευή μας και αποθηκεύουν πληροφορίες
- Συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις: πλέον όχι μόνο cookies αλλά και web beacons, pixels, trackers, heatmaps, tags, scripts κλπ
- Essential - non essential
- Marketing - analytics
- First party – third party

Τι λέγαμε 2 χρόνια πριν

- Οδηγία 2002/58 (όπως έχει τροποποιηθεί) Νόμος 3471/2006 (όπως έχει τροποποιηθεί)
- Αφορά στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και σε προσωπικά δεδομένα αλλά όχι μόνο
- Προβλέπεται επίσης συγκατάθεση για τις περισσότερες κατηγορίες cookies
  - Λύση Soft opt –in που δεν είχε δοκιμαστεί νομολογία
  - Ο GDPR έφερε έναν ισχυρότερο ορισμό για τη συγκατάθεση
  - Δυσδιάκριτα τα όρια GDPR- E-privacy
- Σύντομα θα έλθει ο κανονισμός E-Privacy

Τι καταλάβαμε τα 2 τελευταία χρόνια

- Σκάνδαλο Cambridge Analytica
- Σημαντικές υποθέσεις και πρόστιμα κατά facebook, google
- Τα δεδομένα δεν είναι απλά το νέο πετρέλαιο, είναι πολλά περισσότερα
- Surveillance capitalism?

Shosana Zuboff : “Surveillance capitalism unilaterally claims human experience as free raw material for translation into behavioural data».

Paypal, share my data with...

Σήμερα θα
συζητήσουμε

Τα cookies μετά
τον GDPR και την
απόφαση planet
49

Εξελίξεις για την
υιοθέτηση του
κανονισμού e-
privacy και λοιπές
σημαντικές
εξελίξεις

California
Consumer Privacy
Act

Σκέψεις για τα
επόμενα βήματα

Η υπόθεση Planet 49

Online λοταρία από τη
Γερμανική Εταιρεία
Planet 49 GMBH

Προϋπόθεση
συμμετοχής η χορήγηση
στοιχείων

Ακολουθούσαν 2
checkbox

Υποβολή ερωτήματος από το
Bundesgerichtshof (Ανώτατο
Ομοσπονδιακό Δικαστήριο,
Γερμανία)

Opt in για εμπορική επικοινωνία
(sms, email) -υποχρεωτικό

Soft opt in (preticked box) για
συγκατάθεση χορήγησης θέσης
cookies ανάλυσης συμπεριφοράς
και για τρίτους να
χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα
που συλλέγονται –προαιρετικό

Απόφαση του δικαστηρίου- Τα βασικά σημεία

- Η οδηγία E-privacy εφαρμόζεται (άρθρο 5 παρ 3)
- Η εφαρμογή της οδηγίας δε σχετίζεται με το αν τα cookies μαζεύουν προσωπικά ή ανώνυμα δεδομένα
  - Έως τώρα πολλοί (αναμεσά στους οποίους και ο ICO θεωρούσαν πως για κάποια analytics cookies δεν απαιτείται συγκατάθεση
- Απαιτείται συγκατάθεση στο μέτρο που ορίζει ο GDPR

Η συγκατάθεση σύμφωνα με την απόφαση Planet 49:

Άρθρο 6 του ΓΚΠΔ : η συγκατάθεση είναι έγκυρη όταν είναι ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει ένδειξη της συμφωνίας αυτού υπέρ της επεξεργασίας των δεδομένων που το αφορούν.

Εν πλήρει επιγνώσει: Τα cookie banners και notices έχουν σημασία

Πρέπει να προκύπτει κατ' ελάχιστον με σαφήνεια:

- Ποιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (controller)
- Ποιοι είναι οι σκοποί της επεξεργασίας
- Η διάρκεια των cookies
- Η δυνατότητα τρίτων να έχουν πρόσβαση στα cookies και τις πληροφορίες

Ρητή: Θετική ενέργεια, η οποία δεν περιλαμβάνει τα preticked boxes και τη συνέχιση της περιήγησης στο internet

Συγκεκριμένη: Συγκαταθέσεις «πακέτο» για πολλές επεξεργασίες-άδειες δεν επιτρέπονται

Ελεύθερη: ????

Τι μάθαμε
από την
απόφαση
όταν είμαστε
ιδιοκτήτες
ιστοσελίδας;

Δε ρίχνουμε τα cookies μας χωρίς κάποια σαφή θετική δράση από το χρήστη, εκτός αν είναι essential

Τα cookie banners και τα η πολιτική cookies έχουν σημασία

Η λύσεις που χρησιμοποιούμε πρέπει να έχουν δυνατότητες διαχείρισης συγκατάθεσης για διαφορετικούς τύπους επεξεργασίες

Όχι pre-ticked boxes

Τι δε μάθαμε από την απόφαση Planet 49;

Πόσο προφανής πρέπει να είναι η απόρριψη;

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

[Εμφάνιση σκοπών](#)

[Προβολή πλήρους καταλόγου προμηθευτών](#)

ΔΕΝ ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

[Εμφάνιση σκοπών](#)

[Προβολή πλήρους καταλόγου προμηθευτών](#)

Τι δε μάθαμε από την απόφαση Planet 49

Cookie walls επιτρέπονται;

- Η απόφαση Planet 49 δεν αναφέρει γιατί το δικαστήριο δε ρωτήθηκε
- Ποια cookie walls;
  - Cookie wall που απαγορεύει πρόσβαση αν δεν υπάρξει συγκατάθεση
  - Cookie wall που απαγορεύει πρόσβαση αν δεν υπάρξει δράση
  - Cookie wall που θέτει τα cookies ως εναλλακτική μέθοδος πληρωμής
- Αντικρουόμενες απόψεις σε διαφορετικές έννομες τάξεις
  - Η CNIL και η Γερμανική Ομοσποδιακή αρχή τείνουν προς το όχι
  - Αυστριακή αρχή: Ανεκτή θέση cookies και συλλογή δεδομένων ως εναλλακτική μέθοδος συνδρομής εφόσον:
    - Πρόκειται για συνδρομητική υπηρεσία
    - Το ύψος της συνδρομής σε σχέση με την υπηρεσία δε καθιστά την εναλλακτική μονόδρομο
    - Το cookie notice είναι το πρέπον
    - Δεν υπάρχουν σοβαρές συνέπειες για τα δικαιώματα του συνδρομητή

Τι δε μάθαμε από την υπόθεση Planet 49

Το ισπανικό και άλλα παράδοξα

- Στην υπόθεση καταγγελίας κατά της εταιρείας Vueling η ισπανική αρχή έκρινε πως:
  - Πρέπει να δίδεται η δυνατότητα απόρριψης cookies
  - Αποδοχή – απόρριψη σε επίπεδα (granular)
  - Το δίλημμα «Αποδοχή» ή «user settings» δεν είναι ανεκτό
- Σε πρόσφατη εγκύκλιο της για ζητήματα ορθής θέσης cookies έκρινε πως υπό προϋποθέσεις η συνέχιση της περιήγησης μπορεί να αποτελέσει συγκατάθεση.
- Αντίστοιχες εγκύκλιοι που έχουν εκδώσει αρχές κρατών μελών έχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ τους

E-privacy regulation can't come soon enough

- Η Φινλανδική προεδρία ξεκόλλησε σε κάποιο βαθμό τη διαδικασία που φαινόταν να είχε βαλτώσει
- Το κείμενο δεν είναι οριστικό
- Μερικές βασικές τάσεις του νέου κανονισμού:
  - Ξεκαθαρίζει το τοπίο αναφορικά με τις τεχνολογίες που καταλαμβάνονται και επεκτείνεται το εύρος εφαρμογής (scripts & tags συμπεριλαμβάνονται)
  - Η συγκατάθεση, με όρους GDPR , παραμένει ο βασική νόμιμη βάση θέση cookies.
  - Υπενθύμιση ανά 12 μήνες του δικαιώματος απόσυρσης της συγκατάθεσης τους (όχι όμως για cookies)

E-privacy: εξαιρέσεις από τη συγκατάθεση

- Essential cookies
- Analytics cookies για μέτρηση κοινού (και third party ως processor)
- Cookies για :
  - Ασφάλεια δικτύου – ιστοσελίδας
  - Πρόληψη απάτης
  - Εντοπισμό τεχνικών σφαλμάτων
  - Αναβάθμιση software

E –privacy : Τι δε προχωράει

- Privacy browser setting by default, όπως ήθελε η Επιτροπή
  - Έννομο συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας και για cookies, όπως θέλανε οι διαφημιστικές εταιρείες
  - Ολικό-κατηγορηματικό ban σε cookie walls, πως θέλανε οι ενώσεις καταναλωτών, ίσως υπό προϋποθέσεις να γίνεται δεκτό, ενδεχομένως στη λογική της αυστριακής αρχής
-

Άλλες σημαντικές εξελίξεις για τα προσωπικά δεδομένα και το διαδίκτυο

- Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Fashion ID, επιβεβαίωσε ότι η θέση στις ιστοσελίδες buttons και plug-ins των social media καθιστά τις ιστοσελίδες joint controllers για τις πληροφορίες που συλλέγονται μέσω αυτών.
- Αποφάσεις-πρωτοβουλίες Ανεξαρτήτων αρχών των κρατών μελών:
  - Βαυαρική αρχή: η χρήση emails στο κτίσιμο facebook custom audience είναι συνήθως παράνομη
  - Πολωνική αρχή: η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων από το ίδιο το υποκείμενο δε δικαιολογεί από μόνη της το data scrapping
  - Οι Γερμανικές αρχές δημοσίευσαν οδηγό βάσει του οποίου θα επιβάλουν πρόστιμα

Τι συνέβη στον υπόλοιπο κόσμο μετά το ΓΚΠΔ

- Πολλές χώρες υιοθετούν νομοθεσία που ακολουθεί τη φιλοσοφία του GDPR (Βραζιλία, Σερβία κα)
- Η Ινδία αναμένεται να υιοθετήσει νέο πλαίσιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- ΗΠΑ:
  - Κύμα πολιτικού ακτιβισμού και συζήτηση για νόμο περί προσωπικών δεδομένων σε ομοσπονδιακό επίπεδο
  - California Consumer Privacy Act (CCPA)
  - Και άλλες πολιτείες ακολουθούν

California Consumer Privacy Act (CCPA)

Τίθεται σε ισχύ από 1.1.2020 και κατόυσία από Ιούλιο του 2020 όταν ο Γενικός Εισαγγελέας της California, ορίσει το πλαίσιο επιβολής

Πολύ μεγάλη η σημασία της για τους εξής λόγους:

- Η California είναι ίσως η πιο σημαντική περιοχή στον κόσμο για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών (Silicon Valey)
- Αυστηρό μοντέλο (για τα δεδομένα ΗΠΑ)
- Σε πείσμα εκτεταμένου lobbying προς την αντίθετη κατεύθυνση
- Το πρώτο σημάδι πως και οι ΗΠΑ μπορούν να ακολουθήσουν ένα συνολικό ή ευρύτερο μοντέλο ρύθμισης προσωπικών δεδομένων όπως η ΕΕ
  - Σήμερα ακολουθείται μοντέλο τομεακής ρύθμισης (HIPAA, COPPA, Graham Leach Biley Act) σε επίπεδο πολιτείας ή και ομοσπονδίας

CCRA ποιους αφορά

- Ο CCRA βρίσκει εφαρμογή όταν σωρευτικά:
  - Controller είναι επιχείρηση για την οποία ισχύει τουλάχιστον μια από τις εξής προϋποθέσεις:
    - ✓ Τζίρος πάνω από 25.000.000 \$
    - ✓ Πάνω από το 50% του εισοδήματος της προέρχεται από πώληση δεδομένων
    - ✓ Επεξεργάζεται δεδομένα 50.000 ή περισσότερων ατόμων, νοικοκυριών ή συσκευων
  - Όταν η επιχείρηση είναι σε λειτουργία στην California
    - (ασαφές κριτήριο το doing business in California)
  - Όταν το υποκείμενο των δεδομένων είναι κάτοικος California
  - Όταν στην California λαμβάνει χώρα κάποια σημαντική πτυχή της συλλογής ή πώλησης προσωπικών δεδομένων

- ✓ Δικαίωμα πληροφόρησης
  - Κατηγοριών δεδομένων που συλλέγονται
  - Πηγές απόκτησης δεδομένων
  - Σκοποί συλλογής και πώλησης
  - Τρίτοι που αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα
- ✓ Δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα που συνελέγησαν την προηγούμενος 12 μήνες
- ✓ Δικαίωμα Διαγραφής με σημαντικές εξαιρέσεις
  - Εκτέλεση σύμβασης, ασφάλεια, debugging,
  - εσωτερική χρήση συνεπή με σχέση με τον καταναλωτή ή με τις συνθήκες (context) συλλογής τους
- ✓ Δικαίωμα opt out από πώλησης δεδομένων μέσω ευδιάκριτου link στην ιστοσελίδα με τίτλο «Do not sell my Personal Information»
  - Αντίθετα με τη λογική opt in του ΓΚΠΔ
  - Opt in για νέους έως 16 ετών

Δικαιώματα Υποκείμενου Δεδομένων σύμφωνα με το CCPA

CCPA συνέπειες παραβίασης

Ποινές σε επιχειρήσεις από δικαστήριο:

❖ Έως 2500\$ για κάθε παράβαση και 7500\$ αν η παράβαση έγινε με δόλο

Αλλά:

Περιορισμένο πλαίσιο για αστικές αγωγές καθώς αυτές επιτρέπονται μόνο όταν μη κρυπτογραφημένα δεδομένα τυγχάνουν μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης ή εξαγωγής, κλοπής ή αποκαλύπτονται εξαιτίας μη συμμόρφωσης της επιχείρησης με τις υποχρέωσης της περί ασφάλειας δεδομένων

Συμπεράσματα

- Η εποχή της αθωότητας για τα cookies παρήλθε
- Ακόμα υπάρχουν ασάφειες για αρκετές πτυχές της εφαρμογής
- Ο νέος κανονισμός θα δώσει κάποιες απαντήσεις αλλά δε θα αλλάξει ριζικά το τοπίο
- Ο πλανήτης αρχίζει να κινείται πιο κοντά στη φιλοσοφία του GDPR
- Οι ΗΠΑ παραμένουν το μεγάλο πεδίο μάχης, το CCPA είναι ένα πρώτο βήμα προς μια νέα κατεύθυνση.
- Καθώς ο κόσμος κατανοεί το ρόλο που διαδραματίζει η συλλογή δεδομένων, το ερώτημα παραμένει: έχουμε κάνει αρκετά;

Σας ευχαριστώ!

Ευάγγελος Καμαράκης

Δικηγόρος LLM, MBA, CIPP/E, CIPM

evangelos@dplegal.gr